

Než soud první stolice neomezil se v případě, o nějž jde, na takové opatření, nýbrž zamítl žalobcův návrh na ustanovení opatrovníka pro pozůstalost. Toto rozhodnutí podléhá rekursu (§§ 9 a 514 c. ř. s.). Stěžovatel vytýká proto neprávem rekursnímu soudu, že rekurs žalované podrobil věcnému vyřízení. I jinak postupoval soud druhé stolice správně. Podle §u 547 obč. zák. zastupují ovšem dědici, kteří se k dědictví přihlásili a jichž přihláška byla pozůstalostním soudem přijata, pozůstalost, avšak toto právo jim nepřísluší, odporují-li si dědické přihlášky a má-li býti teprve sporem rozhodnuto o tom, která dědická přihláška je po právu a bude podkladem pro projednávání pozůstalosti. Do právoplatného soudního rozhodnutí v této příčině jsou práva, nabytá z dědické přihlášky, odložena, a nikdo z dědiců nemůže s poukazem ku sporné dědické přihlášce zastupovati pozůstalost a nemůže jako její zástupce býti žalován zůstavitelovými dědici. Tento právní názor neodporuje dvorskému dekretu ze dne 19. ledna 1790, čís. 1094 písm. d) sb. z. s., který předpokládá, že dědické přihlášky jsou nesporné. (Viz rozhodnutí bývalého Vídeňského nejvyššího soudu Gl. Ung. čís. 6390, 7969, 15.343, nová řada čís. 6742, dále Dr. Ehrenzweig, System des österr. allgem. Privatrechtes, II. sv., 2. díl, str. 465). V době podání žaloby (22. prosince 1926) byla již zahájena rozepře Josefa, Leopolda a Rudolfa Š-ových s Terezií Š-ovou o neplatnost dědické smlouvy a proto nemůže žádná z těchto osob ve sporu, o nějž jde, zastupovati pozůstalost Josefa Š-a. Právem tedy rekursní soud nařídil, by byl ustanoven pro tuto pozůstalost opatrovník.

Čís. 7038.

Poskytla-li již zavázaná osoba věno, lze se domáhati doplnění věna pouze tehdy, prokáže-li oprávněná, že dostala věnem méně, než bylo úměrno majetkovým poměrům zavázané osoby v době, kdy bylo věno skutečně poskytnuto.

(Rozh. ze dne 5. května 1927, R I 268/27.)

V den svého sňatku, dne 23. července 1918, dostala Růžena Č-ová, rozená V-ová, od své matky Anny V-ové věnem 34.500 K, v roce 1922 pak ještě dvě krávy a jalovici. Návrh Růženy Č-ové, jímž domáhala se roku 1926 na své matce doplnění věna o 30.000 Kč, o b a n i ž š í s o u d y zamítly, r e k u r s n í s o u d z těchto důvodů: Stížnost zdůrazňuje vlastně jen právní otázku, že dotační povinnost dlužno posuzovati jedině podle doby, kdy návrh na vyměření věna byl vznesen, tudíž v projednávaném případě podle majetkových poměrů žadatelčiny matky Růženy V-ové v den 12. listopadu 1926. Názor stěžovatelčin jest nesprávný; již z pojmu věna plyne, že jest to jmění, jež manželka neb někdo jiný za ni muži dá nebo slíbí k ulehčení nákladů manželského společenství (§ 1218 obč. zák.); věno lze žádati i po uzavření manželství, ale pro jeho vyměření rozhodny jsou poměry v čase sňatku. Soud první zjistil šetřením podle § 1221 obč. zák. bezvadně, že vdova Anna

V-ová v den sňatku, dne 23. července 1918 měla čistého majetku 148.720 K, přehlédl však, že bylo jen pět dětí na živu. Kdyby se na vdovu Annu V-ovou čítala čtvrtina čistého jmění, 37.180 Kč, a kdyby se zbývající tři čtvrtiny 111.540 Kč dělily počtem dětí (t. j. pěti), činil by podíl každého dítěte nejméně 22.308 Kč a kdyby se čisté jmění dělilo prostě, bez ohledu na Annu V-ovou, pěti, nejvýše 29.744 Kč. Zjistil-li první soud bezvadně a zjišťuje-li soud rekursní, že odhad důvěrníky provedený stal se správně, že zejména odhad dvou krav a jalovice stal se s ohledem na ceny v roce 1922, kdy byly krávy i jalovice Annou V-ovou žadatelce dány a kdy dobytek nejvíce platil, a že navrhovatelka dostala v den sňatku celkem 34.500 K, jest patrné, že tato úhrnná hodnota peněžité odpovídala tehdejším poměrům v čase jejího sňatku a že nemá již dnes nároku na příspěvek k věnu jí poskytnutému.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d ů :

Dovolací stížnost byla podána jedině z důvodu zřejmého porušení zákona (§ 16 nesp. říz.). Tento důvod není však opodstatněn. Stěžovatelka napadá pouze zásadu vyslovenou soudy nižších stolic, že pro rozsah nároku na věno jsou rozhodny majetkové poměry z doby sňatku, a hájí názor odchylný, že totiž výše dotační povinnosti může být určena jen podle majetkových poměrů osoby věnem povinné v době, ve které nárok na věno byl uplatňován, při čemž se dovolává rozhodnutí nejvyššího soudu R I 121/27 čís. sb. 6833, v němž bylo vysloveno, že pro rozsah nároku na věno je rozhodna doba, kdy byl nárok na věno činěn, pokud se týče žádost o určení věna na soud podána. Leč i z tohoto rozhodnutí je patrné, že nejvyšší soud rozeznává mezi dobou, ve které nárok na věno byl činěn, a dobou, kdy žádost o určení věna byla podána na soud. Obě tyto doby mohou být rozličné, neboť v onom případě může být nárok na věno činěn i mimosoudně. Mimo to jest však uvážiti, že ono rozhodnutí bylo vydáno v předpokladu, že dotační povinnost nebyla vůbec splněna. V nynějším případě je však skutkový podklad zcela jiný. Podle skutkových zjištění nižších soudů, jež zůstala dovolací stížností nedotčena, splnila matka stěžovatelčina Anna V-ová svou dotační povinnost proti stěžovatelce měrou více než dostatečnou v době sňatku roku 1918 a, pokud jde o poskytnutí dvou krav a jalovice, v roce 1922, čímž byla otázka zřízení věna stěžovatelky mezi stranami uspořádána a předpisu §u 1220 obč. zák. vyhověno. Požádala-li stěžovatelka v roce 1926 za určení věna, může se tu jednat o pouhé jeho doplnění a žádost stěžovatelky mohla by se setkat s úspěchem jen tehdy, kdyby prokázala, že dostala věnem méně než bylo úměrno majetkovým poměrům matčiným v době, kdy věno bylo skutečně poskytnuto (Ehrenzweig, § 456 I. čís. 1). Toho žalobkyně neučinila a nižší soudy zjistily pravý opak. Za tohoto stavu nemůže být řeči o porušení zákona (§ 1220 obč. zák.) a tím méně o porušení zřejmém.